

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Registratienummer: Z/19/032366/137976
Datum collegebesluit: 5 juni 2019
Datum commissievergadering: 1 juli 2019
Datum raadsvergadering: 16 juli 2019

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Intensiveren bronscheiding
Portefeuillehouder:
Programma: 7

Kernboodschap: Het college is voornemens een aantal proefwijken aan te wijzen voor het huis aan huis inzamelen van PMD door middel van een minicontainer en bij de hoogbouw over te gaan tot het plaatsen van een ondergronds inzamelmiddel voor het restafval. Op deze manier wil het college het scheidingspercentage van het afval verhogen en kostbare grondstoffen aan de bron scheiden. Hiermee wordt gevolg gegeven aan de wens van de raad om op een andere wijze dan "Het Nieuwe Inzamelen" de scheidingsdoelstellingen te realiseren. Tevens worden op deze manier geen onomkeerbare stappen gezet om op termijn – indien hier capaciteit voor beschikbaar is, nascheiding aan te bieden.

Bijlagen: Ja
Bijlage 1: Afvalinzameling waar naartoe
bijlage 2: Quickscan Bronscheiding versus nascheiding gemeente Wassenaar.

Stukken ter inzage:
Beslispunten:

- Ja
1. Akkoord te gaan met het huis aan huis ophalen van PMD middels een minicontainer, starten met een proef in Wassenaar-Zuid en Rijksdorp;
 2. Akkoord te gaan met het plaatsen van ondergrondse inzamelmiddelen voor restafval bij hoogbouw;
 3. Akkoord te gaan met het uitbreiden van voldoende milieuparkjes voor het inzamelen van glas, papier, textiel en PMD;
 4. Beschikbaar stellen van € 25.000,- ter ondersteuning van de communicatie voor het bereiken van de beleidsdoelstelling en deze kosten te dekken uit de afvalstoffenheffing;
 5. Het college het mandaat te verlenen om de uitvoering van dit voorstel ter hand te nemen in samenwerking met de GR Avalex te streven naar de invoering per januari 2020;
 6. Raadsbesluit (Z18818/Raad 2775) van 21 september 2015 aangaande Grip op Grondstoffen in te trekken;
 7. Raadsbesluit (Z23577/WS/3672) van 19 september 2016 aangaande het uitvoeringsplan Grip op Grondstoffen in te trekken;

Relatie met:

- ☐ Agendapunt:
- ☐ Toezegging:
- ☐ Amendement/motie:
- ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Intensiveren bronscheiding

Samenvatting

De gemeente Wassenaar heeft de wettelijke taak inzamelen van het huishoudelijk afval sinds 2006 belegd bij de Gemeenschappelijke Regeling Avalex.

Achtergrond

De vakwethouders milieu van de deelnemende gemeenten in Avalex hebben in 2014 Avalex de opdracht gegeven om een gemeenschappelijk afvalbeleid op te stellen. Dit beleid had als doel om:

- A. Een stap te maken in het verminderen van het restafval;
- B. Het verhogen van het scheidingsresultaat;
- C. Kosten efficiëntie door gelijke uitvoering in alle deelnemende gemeenten.

Dit gemeenschappelijke beleid is in Wassenaar door de raad op 21 september 2015 vastgesteld. Op basis van dit beleid is er op 19 september 2016 een uitvoeringsprogramma vastgesteld, specifiek voor de Wassenaarse situatie. De eerste stap in het uitvoeringsprogramma betrof het overstappen naar alternerend inzamelen van GFT, restafval en daarnaast het maandelijks inzamelen van papier. Deze stap is in Wassenaar en andere Avalex gemeenten gerealiseerd. De vervolgstap naar "Het Nieuwe Inzamelen" (HNI) is in Wassenaar echter niet gezet. In de andere deelnemende Avalex gemeenten zijn de stappen wel gezet.

In juni 2018 heeft de gemeenteraad aangegeven een pas op de plaats te willen maken voor wat betreft het uitrollen van het gemeenschappelijke beleid (HNI). In het najaar van 2018 heeft het college op verzoek van de raad een onderzoek uitgevoerd over bronscheiding versus nascheiding. De resultaten van dit onderzoek zijn op 11 februari 2019 gepresenteerd aan de commissie Fysieke Leefomgeving.

Op basis van de uitkomst van dit rapport is er een notitie opgesteld waarin er een 6 tal mogelijke scenario's geschetst wordt (bijlage 1). Door te kiezen voor scenario 6 (scheidingspercentage 65%) wordt er een optimaal evenwicht gecreëerd door een beperkte uitbreiding van de milieuparkjes in combinatie met het huis aan huis halen van het PMD in delen van Wassenaar. Dit geeft een tweeledig effect. Bewoners die een 4^e container kwijt kunnen hebben de mogelijkheid tot het dicht bij huis scheiden van het PMD van het restafval. Hierdoor zal de druk van de overvolle PMD containers enigszins afnemen. Om de bewoners in de andere delen van Wassenaar een betere mogelijkheid te geven om het afval te scheiden zal er enige uitbreiding van ondergrondse containers noodzakelijk te zijn. De ervaring is dat het huidige containerbestand niet voldoende capaciteit heeft om het aanbod te verwerken. Deze keuze sluit de overgang naar een andere inzamelmethode niet uit. Het kan gezien worden als een "Stepping Stone" naar het te bereiken resultaat van 30 kg in 2025.

Het is nu aan de Raad om verder richting te geven aan het afvalbeleid. Dit is noodzakelijk vanwege de Nationale afval doestellingen, namelijk 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg per inwoner per jaar in 2020. Met geen van de genoemde scenario's kunnen deze doelen volledig worden gehaald. Door nu te besluiten tot de voorgestelde intensivering van bronscheiding wordt echter wel een belangrijke stap gezet om deze doelen de komende jaren te bereiken.

Beoogd effect

Het creëren van voldoende inzamelcapaciteit om de inwoners in staat te stellen hun afval goed te scheiden en deze in te leveren op verschillende punten in het dorp. Dit zal dan resulteren in een scheidingspercentage van 65%. Hiermee wordt een stap gezet in het realiseren van de Van Afval Naar Grondstof (VANG) doelstelling 75% afvalscheiding in 2020.

Argumenten

1.1 Huis aan huis inzamelen van PMD is service verhogend

In Wassenaar-Zuid en Rijksdorp een proef te starten met het huis aan huis inzamelen van PMD doormiddel van een minicontainer. Loopafstanden naar verzamelcontainers zouden dan zeer groot worden om voldoende woonhuisaansluitingen op een inzamelmiddel te krijgen.

1.2 Verhogen van het scheidingspercentage

Door de woningen te voorzien van een minicontainer voor het inzamelen van het PMD zal dit het scheiden van het afval stimuleren en een schonere fractie opleveren.

2.1 Vergroten mogelijkheden van afval scheiden bij de hoogbouw als inhaalslag

Ook bewoners van hoogbouw en gestapelde bouw moet de mogelijkheid gegeven worden om het afval aan de bron te scheiden. Het plaatsen van containers voor restafval en in de nabijheid een inzamelpunt voor de andere grondstoffen zal een positieve uitwerking hebben op het scheidingsresultaat bij hoogbouw.

3.1 Extra inzamelpunten zijn nodig

Inwoners kunnen hun afval niet altijd gescheiden inleveren omdat de beschikbare (ondergrondse) containers vol zitten, ondanks het frequente ledigen. Door meer inzamelpunten te creëren zal dit voorkomen worden. Vervuiling door andere fracties wordt daarmee ook voorkomen. Door deze locaties te kiezen in de nabijheid van hoogbouw zal dit ook daar een positief effect op het scheidingspercentage sorteren.

4.1 Informeren van de inwoners

Inwoners dienen meegenomen te worden in de verandering door middel van een goede communicatiecampagne. Deze zal door de gemeente, maar wel in overleg met Avalex, vormgegeven te worden. Hierbij is lokaal maatwerk voor Wassenaar het uitgangspunt. De communicatie zal bewustwording en gedragsverandering teweeg moeten brengen.

5.1. Voor de uitrol van dit voorstel moet een plaatsingsplan opgesteld worden

Voor het uitbreiden van de inzamelpunten is een plaatsingsplan nodig. Avalex als uitvoerende partij zal dit plan opstellen ter voorbereiding van de uitvoering. Dit kan in Q3 voorbereid worden.

6.1/7.1 Dit voorstel neemt afscheid van het nieuwe inzamelen

De VANG doelstellingen blijven overeind staan, echter de wijze waarop deze doelstellingen worden gerealiseerd wijkt af van het eerdere in 2015 en 2016 opgestelde uitvoeringsbeleid.

Kanttelingen

1.1. Doelstelling wordt niet gehaald

Met deze manier van inzamelen zal de doelstelling van 75% afvalscheiding (100 kg restafval per inwoner) in 2020 niet gerealiseerd worden. In 2018 werd er 210 kg per inwoner in Wassenaar ingezameld. Wel wordt een eerste stap gezet naar het realiseren van de doelstellingen.

Burgerparticipatie

Voordat er containers geplaatst worden zal er eerst een plaatsingsplan gemaakt moeten worden. Hieruit komt naar voren waar er containers geplaatst worden en of het mogelijk is om deze ondergronds te plaatsen. Nadat dit bekeken en beoordeeld is zal er met de buurt overleg plaatsvinden om de locatie af te stemmen. Deze zal tevens opgenomen worden in de aanwijspprocedure.

Communicatie

Naast het opstellen van een plaatsingsplan zal er ook een communicatieplan gemaakt moeten worden. Hierin zullen o.a. inwonersbijeenkomsten, verschillende soorten brieven en strategische communicatie momenten uitgewerkt worden. De uitvoering zal samen met Avalex ter hand genomen worden en is het streven om dit in te voeren per januari 2020.

Financiën

Met het voorstel zijn de volgende kosten gemoeid:

- Eenmalige communicatiekosten
- Investeringskosten in ondergrondse containers hoogbouw en vijf milieustraatjes
- Pilot inzamelen PMD aan huis
- Aanpassing dienstverlening 2020

Eenmalige communicatie kosten:

De communicatie (€ 25.000,-) is incidenteel, deze dient gedekt te worden uit de afvalstoffenheffing. De communicatie zal naar verwachting eind 2019 en in 2020 uitgevoerd gaan worden. De te maken kosten zullen gedekt worden uit de afvalstoffenheffing.

Investeringskosten:

De kosten van de invoering, zoals hieronder toegelicht, zullen voor wat betreft de investeringen in 2021 naar voren komen en vanaf dat moment in de meerjarenbegroting worden verwerkt. Het invoeren van de voorgestelde manier van inzamelen zal in 2020 plaatsvinden. Avalex zal de benodigde investeringen doen en deze investeringen zullen het jaar na investering pas op de exploitatierekening van de gemeente Wassenaar terecht komen als beheersvergoeding (DVO). De investeringskosten worden gevormd door de 41 ondergrondse containers en 10 bovengrondse containers. Deze zijn opgebouwd uit 26 ondergrondse containers voor het restafval samen met 5 bovengrondse containers voor PMD en op de vijf milieuparkjes 3 ondergrondse containers voor Glas, Papier en Textiel en 5 bovengrondse containers voor PMD. De beheersvergoeding en inzameling van deze containers komt uit op € 130.000,-

Aanpassing Dienstverleningsovereenkomst 2020:

In 2019 zullen er met Avalex afspraken gemaakt worden over de dienstverlening van 2020. De verwachting is dat er een verandering van de uitvoerende werkzaamheden plaats gaat vinden. Hierover zal nog met het college en raad gecommuniceerd worden. De voorstellen hiervoor zullen naar verwachting een structureel voordeel van € 80.000,- opleveren. Deze potentiële bezuiniging is net niet genoeg om de extra kosten voor de PMD inzameling (huis aan huis) te dekken. Per saldo zullen er in 2020 dus alleen extra kosten zijn voor de communicatie

Pilot inzameling PMD aan huis:

Het op proef huis aan huis inzamelen van het PMD in Wassenaar Zuid en Rijksdorp zal een positieve uitwerking hebben op inzamelen van een schone fractie PMD en daarnaast de druk op de aanwezige milieuparkjes verminderen. Avalex zal deze containers in 2 routes inzamelen.

Met inachtneming van een onzekerheidsmarge van 10% zullen de kosten in orde van grootte als volgt zijn:

Als proef inzamelen van PMD huis aan huis bij 1100 aansluitingen	€ 80.000,-
Inzamelen 41 ondergrondse containers en 10 bovengronds	€ 130.000,-
Minder inzameling verzamelcontainers	- € 69.000,-
TOTAAL	€ 141.000,- extra per jaar
Communicatie (eenmalige kosten 2020)	€ 25.000,-

De kosten voor communicatie zullen gedekt worden uit de afvalstoffenheffing.

Risico's

Het gekozen systeem, intensivering van bronscheiding door ondergrondse inzamelmiddelen, zal geen kapitaalsvernietiging zijn. Bij elke aanpassing van verwerkingssystemen zullen de inzamelmiddelen een nuttige functie hebben en behouden.

Indien er geen keuze wordt gemaakt, en alles blijft zoals het is, bestaat het risico dat er buiten imago schade ook veel ergernis bij de inwoners ontstaat omdat de bestaande inzamelmiddelen niet toereikend zijn voor het aanbod ondanks de frequente lediging.

Duurzaamheid

Afvalscheiding is duurzaam in die zin dat het bijdraagt aan de circulaire economie. Op nationaal niveau is de doelstelling omarmd om in 2030 een circulaire economie te hebben. Om dit te bereiken moeten er nu stappen gezet worden. Het intensiveren van het brongescheiden inzamelen is een stap in de richting.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

J.F. Koen,
burgemeester